

OTROK.

(Konec.)

Vsak izobražen in dobro vzgojen človek mora ljubiti prirodne krasote, a ta ljubezen in njen izraz ne sme prekorati stalnih mej.

Ob šestih zjutraj je Minka odšla z materjo na sprehod. Morda bi bila šla rajši a prijateljico. A pravzaprav ni imela nobene in če bi jo bila imela, ne bi bila mati nikdar dovolila, da hodi z drugimi dekletki, ki bi lahko spravile blaženo nevednost njene hčerke v nevarnost.

Šli sta izven mesta v bližnji log. Tam je bilo ob tem zgodnjem času kakor v raju. Zelena barva listja, trave in maha ni bila nikdar tako bogokrasna, kakor zgodaj zjutraj. Vse je bilo čudovito sveže in Minka se je dozdevalo, da se mora to drevice in grmovje prav tako počutiti kakor ona, kadar se zbudi iz jako prijetnega spanja.

Minka je bila nenavadno dobre volje. Mlado, bujno življenje je klilo v njenih prsih in neizmerno žal ji je bilo, da je dobro vzgojena deklica, ki ne sme sezuti čevljev in tekatki po rosnih travah ter plezati po dreveh kakor male verice, ki so jo pogledovale s tako bistrimi, pametnimi očmi.

Po poti sta srečevali kmetijske žene in deklice, ki so nosile živež v mesto. Tu in tam tudi mestne ljudi, ki so se hoteli navžiti svežega jutranjega zraka.

Petdeset, šestdeset korakov pred njima je stopical gospod, kateremu se je že od zadaj lahko poznalo, da je prekoračil zlata leta mladosti. Vendar menda ni bil sprizajzen s starostjo, kajti vselej, kadar je srečal kmetico, se je utavil in ji gledal v lice. Včasih je postal dlje časa in gledal za žensko. To je bilo, kadar je srečal mlado, brhko deklo. Minka je to opazila in zdelo se ji je jako zabavno. Zdelo se ji je, da včasih tudi kakšno kmetico nagovori, kajti videla je, da se je katera obrnila k njemu in kaj rekla, druga je pa kratko, navidezno nevoljno zamahnila z roko.

Kaj neki vprašuje kmetice? Glej, že zopet se je ustavil. Tu di deklo, ki je prišlo nasproti, je postalo. Očividno se nekaj pogovarjata. Minka je komaj slišala, kar ji je pripovedovala mati. Kar se je godilo tam spredaj, jo je veliko bolj zanimalo. Ha, gospod je prijel deklo za brado, ali pravzaprav jo je samo hotel prijeti. Kajti v tem hipu je deklo izgnilo roko in njena dlan se je bliskovito pristonila na njegov obraz. Gospod si je bolešno pobožal lice, deklo pa je prišlo za veliko košaro, ki se je zazibala na njeni glavi. Glasno je govorila, Minka sicer ni mogla čuti kaj, a gotovo nič prijetelega, kajti njen glas ni zvenel kakor laskanje.

Prizor je bil kratek, a tako komičen, da se je Minka morala glasno nasmejati.

Mati jo je karajoče pogledala. — Kaj pa je to? Kaj se pa tako smeješ?

— Oh, mama, ali nisi videla? To je bilo tako smešno, tako smešno! Sedaj šele je mati pogledala tja, kjer se je bil odigral komični prizor. Zaslutila je, da se je zgodilo nekaj, česar hčerka pravzaprav ne bi bila smela videti. Pokarala jo je in potem sta šli domov.

Popoldne je mati imela z očetom pogovor, o katerem ni Minka vedela nič.

— Čas je, je dejala mati Dekle ne ve še nič, a menda že sluti reči, katere sme ženska samo tedaj razumeti, kadar je omožena.

— Kakor misliš. Pa jo omožimo.

— To moramo. Vladni svetnik Šebotinski . . .

— Da, to je jako pripraven mož. Premoženje ima, avanziral bo, kdove, kaj še postane; za našo družino bi bilo to velike vrednosti.

— Torej si zadovoljen?

— Zadovoljen. Le pripravi Minko.

In mamica je poklicala Minko ter ji naznanila, da so njeni ljubci starši sklenili, omožiti jo.

— Omožiti?!

Minka se je zamislila. Hm! Prav je. Omoži se, potem si bo lahko sama izbirala toalete, knjige, vse, vse in tekaj — ne bo otrok. — Da, omoži se.

Čez par dni je prišel gospod Šebotinski ter se ji je predstavil. Nekako znan se ji je zdel, temno se je spominjala, da ga je nekdaj videla, loda kje, kje?

— Ah! Kaj za to! Vzame ga, da ne bo več otrok. Obljubila mu je, da postane njegova žena in on ji je poljubil roko. Tiho se je nasmehnila; tudi to se ji je dozdevalo komično.

Prav po otroško se je veselila, da postane v kratkem milostiva gospa. Da, prav v kratkem. Čas ji je bil skoraj prekretek za vse njene sanje. — Oh, kaj je vse sanjala. Svoje novo stanovanje, svoje toalete, obiske, sprejeme, jour-fixe, pa po leti pojde v kopelj. . . . To so bile njene sladke misli o ženitvi in zakonu. Drugih ni imela. Če so jo znane gospodične, ki so včasih prihajale v hišo njenih staršev, po strani pogledovale in si kaj šepetale, ni opazila tega, še manj pa, da bi bila kaj razumela. In če je mati po starši navadi zatrjevala, da je njena Minka nedolžen otrok, se je le potihoma namuznila, češ: Le počakaj! Kadar bom omožena, poročiti, da sem otrok. . . .

Poroka se je izvršila. Zvečer je bilo vse polno gostov na svatbi. Pilo se je in jedlo in nazdravljalo, seveda vse v mejah dostojnosti. Samo pilo se je menda nekoliko več. Zlasti Šebotinski ga je dokaj pogumno srkal in oči so mu boljboljno kresile, pogledi so mu se boljboljno požljivo vpirali v Minkino svežo, mlado, otroškega veselja se bliščeče lice. A v njeno radost se je mešala neka notranja tesnoba. Kratko pred poroko je mati govorila z njo, same čudne reči, v samih ugankah, nekam resnomilo, a tako, da ni razumela Minka niti besedice. Malo je pila, a ker sploh ni bila vajena piti, ji je vino razgredo kri in nekaj ji je šumelo po glavi. Čudna omotica se je je polotila. Obrisi vseh predmetov po dvoranji, vse barve, vsi glasovi, vse se ji je zdelo izpremenjeno. Komaj je opazila, da so se gostje čestitajoč poslavljali. Tudi oči in mati sta odšla. Oče ji je krepko stisnil roko, mati je poslila konvencionalno solzo v oko ter jo blagoslovila.

Naenkrat je bila v sobi sama s Šebotinskim.

Oba sta stala sredi dvorane. Njen soprog jo je požiral s požalivnimi očmi. Ona ga je pogledala. Čuden se ji je dozdeval. Neprijetno čulen. V spominu ji je vstajalo nekaj nejasnega, nelepega, a brez volje je zrla v megleno sliko, ki je lobivala boljbolj določne konture. Strah ji je prilezel v dušo.

Zdaj se ji je približal Šebotinski. Pogledala ga je nekam boječe. Prvič, odkar ga je poznala, ga je pogledala natančno. Nikdar se ji ni dozdeval lep, a šele sedaj je opazila, da se mu sveti nečist ogenj v očeh, ki so jih obdajali globoko vrezani temni kolobarji, od katerih so se vlekle grde gube po vsem licu. In v tem, ko ga je tako pogledovala, jo je objel in poljubil.

Vsa se je stresla. Nekaj gnusnega, neizrečno strašljivega, gnusnega je občutila, ko so se njegove ovene, vele ustnice dotaknile njenih neoskrunjenih, svežih, cvetočih ust. In kakor vsled nekega hipnega razodetja ji je švignila grozna, po instinktu porojena misel skozi glavo.

— Njegova, njegova, njegova — last! Z dušo in — s telesom! groza, groza! Njegova . . .

Vsa mlada kri ji je vskipela in njena duša se je mogočno uprla. Spomnila se je onega prizora iz mestnega loga in bilo ji je, kakor bi bil Šebotinski tisti mož, ki ga je bila videla tam. Gnus, sam gnus se je dvigal v njeni duši, pograbil njeno telo, tresel ude, gonil njeno razgredo kri po žilah.

Šebotinski si je vse drugače tolmačil njeno vedenje. Še enkrat jo je objel še enkrat jo je hotel poljubiti. Njej je bilo, kakor bi se ji ovijale grde mrzle kače okrog vratu, kakor bi jo hotel njegov objem zadaviti. Nič družega ni občutila, kakor gnus, strašen, nepremagljiv gnus. Samo instinktivno je delala. Preden jo je Šebotinski mogel drugič poljubiti, je zarjavela kakor ranjena zver in z vso močjo ga je pahnila od sebe, da je telebnil na tla.

Tedaj je zbežala — ne vedoč kam — v temno noč . . . In stud jo je preganjal in bilo ji je, kakor bi se grde pošasti režale za njo:

Otrok, otrok, otrok . . . Gnus jo je gonil dalje — dalje — — —

Lz "Rdeč. Prap."

V RUDNIKIH.

Napisal Pavel Mihalek.

Ca ira, ca ira . . . (Stara pesem.)

I.

Na Posavju je postalo nenavadno živo.

Človek, ki je danes prvikrat prišel v ta neobljudeni kraj, bi gotovo mislil, da se danes časti kakega svetnika, ali pa bi stopil v prvo rudarsko kočjo in vprašal, kaj se je zgodilo v tej prijazni dolini. Morda pa bi se tudi začuden oziral po rudarjih, ki so ta dan postajali po cestah v večjih in manjših skupinah ter se živo razgovarjali. Nekateri so bili oblečeni praznično, drugi v navadno, umazano delavno obleko, zopet tretji pa so imeli na klobukih pripete sveže evetice. Tudi iz visokega dimnika tam doli se danes ni kadilo, kakor navadno o tem času, in mala cerkev, ki je stala na nizkem griču, z nekdaj rdeče pobarvano zvonikovo streho je bila zaprta.

In kaj je bilo danes tu posebnega? Rudarji so štrajkali. Revne in stare žene so hodile od hiše do hiše in prinašale za majhen dar najnovejša poročila in ugibale, kaj se bo še zgodilo. Med njimi jih je bilo mnogo, ki so trdile, da so že davno vse vede, zvedele so to baje iz nebeških znamenj, ki so se ponavljala tisto leto izredno mnogokrat.

Tisto leto je vzhajalo solnce tako krvavordeče in videlo se je zvezd repatic, kadar je bilo nebo jasno, kolikor že dolgo ne. Ob solnčnih zahodih je nebo rdevalo in lastovnice so odhajale tisto jesen kaj kmalu iz dežele. Kadar se v prirodi porajajo taka znamenja, se gotovo zgodi kaj slabega v deželi. Stare žene so torej dobro slutile zlo, ko so prorokovale o bližnji vojni, kugi, puntih . . .

Res je prišlo!

V rudnikih na Posavju je zavrelo in zasulilo se je, da se bliža sodni dan. Ljudje so se ob večerih, ko je nebo rdevalo in živina v hlevih tožno mukala, prestrašeni zapirali v svoja zaдушna stanovanja. Letošnja jesen je bila nad vse čudna in prihajala je v deželo s prorokskim licem.

Rudarji, siti trpinčenja, pokopani v večno bedo in muko, so zatrjevali, da trpe grozno krivico.

in govorili so o slabem življenju, o človeških pravih in o gladu. V njihovih praznih, temnih, pustih dušah je nenadoma zablestela iskrica s tajno močjo vzpodbude ter jim netila duha upornosti. In kri jim je vzkipela in zakoprnela po nečem novem, neznanem; iz ust pa jim je često prihajala trditve: "Ljudje smo."

Naposled se je pripetilo nekaj čudnega. Sredi jutra so začeli rudarji ostavljati svoje delo in u-darci kladiv v jamah so ponehali. Zdelo se je, kakor da skratke zapuščajo svoja podzemna skrivališča in svoje neizmerno zaklade ter se podajo na zemljo, gledat svetlo solnce in umirajočo naravo.

Rudarji so korakali k pisarnam rudniške družbe. Ravnatelj je ravnokar prišel v svojo sobo in je, kadeč dehtečo smodko, gledal skozi okno, ko so se pričela zbirati pred hišo mirno in brez šuma prva delavska krdela. Prišlo jih je sto, dvesto, potem tristo, vedno več in več, v umazanih jopičih in z bledimi upadlimi obrazi. Kmalu je bil veliki prostor pred hišo napolnjen z ljudmi.

Ravnatelj pri oknu je prebledel in prestrašen poklical iz sobe sedne sobe tajnika.

"Kaj hočejo ti ljudje?" ga vpraša z vzmernim glasom in pokaže z roko na množico.

Tajnik se zagleda v množico pred hišo, skomizgne z ramo ter reče:

"Gotovo hočejo kaj prositi — ka-li!"

"Sedaj, ob tem času?"

Tajnik zopet zmigne z rameni in pristopi bliže k oknu.

"Zvemo takoj, gospod ravnatelj!" reče. "Poslali so ravnokar poslanca gori."

Ravnatelj je še bolj prebledel. Preplašen se je ozrl parkrat po sobi gor in dol, pogledal tajnika ter zaškrilpal z zobmi. Potem pa je nanagloma sedel za svojo pisalno mizo, naredil otroško-nedolžen in ravnodušen obraz in se navidezno zagledal v neko pisanje. Tajniku se je zazdihalo in ironičen smehljaj mu je šinil po licu. Obrnil se je od ravnatelja proti oknu in zrl na množico.

Tako sta pričakovala poslanca. Spočetka je bilo pred hišo še precej mirno. Toda šum je polagoma naraščal in nemir se je širil bolj in bolj. Tapatam so se zaslislali glasni kliči in časih je kdo zaklical s samovestnim glasom: "Poslanstvo!"

(Dalje.)

— Staremu prijatelju, ki se je v dolgih letih izkazal; je treba ohraniti zvestobo. Kdor trpi za nadležnim prehladom, naj ne poskuša vsa močjoča in nemogoča sredstva, ampak naj si preskrbi takoj pristni "Pain Expeller". Naj se drgne z njim krepko po vratu, prsih ter stopalih in takoj bo dobro. Pain Expeller se lahko dobi v Ameriki po vseh lekarnah za 25 centov steklenica. Treba pa je paziti, da se dobi pristnega z varstveno znamko s sidrom.

Podpisana se priporočava Slovincem za mnogobrojen obisk, ker imava na razpolago do brogostilno in dvorane.

Šajnek & Hans
587 S. Center Av Chicago, Ill.

M. A. Weisskopf, M. D.
Izkušén zdravnik.

Urduje od 8—11 predpoldne in od 6—9 zvečer.

885 So. Ashland Ave.
Tel. Canal 476 Chicago, Ill.

Valentin Potisek
GOSTILNICAR

1237-1st St., La Salle, Ill.
Toči vse, gostilni podrejene pijače inse priporoča rojakom za obilen obisk.

KUPUJTE PRI
Albert Lurie Co.,
567-69-71-73 Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.

Velika trgovina z mešaním blagom.
Zmerne cene vsak dan.

G. Vokouf
559 W. 18 St.
Chicago.
Popravilja dežnike in pipe po primernih cenah.

POZOR!
Kadar se brijete stopite vedno v brivnico I. razreda, to je pri

Louis Polka,
461 W. 18th St., Thalia Hall Bldg.
CHICAGO, ILL.

Naročite se na
Slovensko-angleško slovnico,
Slovensko-angleški tolmač in
Angleško-slovenski slovar.

Vse tri knjige v eni stane le \$1.00 in jo dobiš pri
V. J. KUBELKA AND CO.
538 W. 145. St. New York, N. Y.
Primerno delo dobiš le, ako si zmožen angleščine.

SE LI BRIJETE SAMI?
Mi Vam oferiramo britve za \$2.00 izdelane najboljšega materiala, ki se prodaja za \$4.00. Nam zagotovi in prinese 100 novih odjem-k tisočem družih, katerim smo prodajali od 1876—to je 33 let pod tvrdko Jos. Kralj. Vsi britve je garantirana in mi damo v službo, komu britve po volji; damo popolno zadnje dotičniku. Nihče ne more oceniti britve, če je ni rabil. Ker vemo, da so naše britve bolj lahko tudi garantiramo. Cena tem britvam \$2.00. Brstimo tudi stare britve, za kar računamo 25c. za Chicago. Za izven mesta plačati še več za poštnino.

JOS. KRÁL
417, 419, 421, 423 W. 18th St.
CHICAGO, ILL.

Dr. Wm. A. Lurie,
IZKUŠÉN ZDRAVNIK.
Ordinuje: Auda's Drug Store, 631 S. Centre ave., od 11—12 po dnevi.
Drugi urad: 100 State St., Room 210, od 4—5 ure popoldne, izven mesta nedelje.
Stanovanje: 2757 W. 22nd Street. Telephone, Canal 650.

Delavci na prostem
izpostavljeni mrazu in vlažnosti se ubranijo dolgotrajnemu bolehanju za reumatizmom in neuralgijo, ako rabiJo
Dr. RICHTERJEV
Sidro Pain' Expeller,
ko čutijo prve pojave. To zdravilo odgovarja zahtevam nemških zakonov in ima neoporekljiv rekord tekom 33 let.
V vseh lekarnah, 25c in 50 centov, ali pa pri izdelovalcu.
F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York

Joseph Kratky
575 W. 17th St., Chicago, Ill.
Izdelovalec najfinejših cigars vsake vrste.
Na debelo in drobno.

Sveži kruh in fino pecivo dobite vedno v hrvatsko-slovenski pekarni
Curiš i Radaković
623 So. Throop Street
Vozl tudi na dom CHICAGO

POZOR! SLOVENCII POZOR!
SALOON
s modernim kegtjiščem
Sveže pivo v sodčkih in buteljicah in druge raznovrstne pijače ter različne smodke. Potniki dobe čedno pijačo za nizko ceno.
Postrezba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovincem se toplo priporoča
MARTIN POTOKAR,
564 SO. CENTER AVE., CHICAGO

M. Lacković
78 West 18th St., Chicago
MODERNO OPREMLJENA SLOVENSKA TRGOVINA Z JESTVINAMI (GROCERJA.)
Najboljši riž, kava, čaj, moka in sploh vsakovrstno domače in premoško blago vedno sveže po najnižji na prodaj.
Na zahtevo razvažam blago tudi dom, za kar nič ne računim.

Leopold Sallier
ODVETNIK
v kazenskih in civilnih zadevah.
Auto Phone 6065.
Office Phone Main 3065
Residence Phone Irving 100
URAD: 27 METROPOLITAN BLDG.
Severozap. ogel Randolph in La Salle ulice
Stanovanje: 1217 Sheridan Blvd.

HALO! HALO!
Kam pa? — Na sveže pivo in na dobrega vina k
Frank Mladiču
611 S. Center Ave.,
tam se bomo imeli po domače.
To je pogovor s ceste, ki prita v jem saloonu.
Frank Mlad

Dr. W. C. Ohlendorf, M. D.
Zdravnik za notranje bolezni in ranoecnik.
Izdravniška preiskava brezplačno. Čisti je le zdavila, 647 in 649 Blue Island Ave., Chicago. Za dne ure: Od 10 popol. Od 7 do 9 zvečer. Izven mesta živeti bolniki naj pišejo slovenski.

POZOR! POZOR!
NA
VELIKI IZLET IN PIKNIK
katerega priredi
Društvo Slovenia Št. 44. Č. S. B. P. J.
v nedeljo, dne 5. Septembra 1909
V CENTRAL PARKU.
Začetek točno ob 2 uri pop. - Vstopnina 25c. - Dame v spremstvu proste.
Vzemite Blue Island karo do Central Park Ave., okrenite South peš do 31. ulice do Parka. Za dobro godbo in pestrežbo skrii odbor.

IMATE SLABE LASE?
NEČISTO KOŽO NA OBRAZU?
M. Lenards tonic za lase
In Lenard's Cream prevredí vse to!
V zalogi imamo tudi vse vrste las in kit.
Pišite po cenik v slovenskem jeziku
M. LENARD'S, 548 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

